

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 274/04-30

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Eduarda Báránaya a zo sudcov Juraja Babjaka a Ľubomíra Dobríka vo veci sťažnosti Márie Semančíkovej, bytom D., zastúpenej advokátkou JUDr. M. K., Advokátska kancelária, K., namietajúcej porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice - okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 287/99 na neverejnom zasadnutí 8. decembra 2004 takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Košice - okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 287/99 **p o r u š i l** základné právo Márie Semančíkovej na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu Košice - okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 287/99 **p r i k a z u j e** konať bez zbytočných priet'ahov.

3. Márii Semančíkovej p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 30 000 Sk (slovom tridsaťtisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Košice - okolie p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Košice - okolie j e p o v i n n ý zaplatiť náhradu trov konania Márie Semančíkovej v sume 9 360 Sk (slovom deväťtisícristošesťdesiat slovenských korún) jej právnej zástupkyňi advokátke JUDr. M. K., Advokátska kancelária, K., do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Sťažnosti Márie Semančíkovej vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 274/04-8 zo 16. septembra 2004 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na konanie sťažnosť Márie Semančíkovej, bytom D. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. M. K., Advokátska kancelária, K., namietajúcej porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Košice - okolie (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 287/99.

Sťažovateľka uvádza, že 16. marca 1999 podala na okresnom súde žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti evidovanej ako parcela č. 487/4, orná pôda, o výmere 1 108 m² v katastrálnom území M. V. z titulu vydržania proti žalovaným A. C., rod. T. (ďalej len „žalovaná v I. rade“), J. Š., rod. T. (ďalej len „žalovaná v II. rade“), a J. T. (ďalej len „žalovaný v III. rade“, spolu ďalej len „žalovaní“) (vec vedená pod sp. zn. 7 C 287/99).

V ten istý deň podala sťažovateľka návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhala dočasnej úpravy vzťahov medzi sporovými stranami (vedený pod sp. zn. Nc 181/99). V konaní vo veci samej sťažovateľka prostredníctvom splnomocnenej právnej zástupkyne aktívne reagovala na požiadavky súdu a v stanovených lehotách sa vyjadrovala k stanoviskám žalovaných. Podaním z 26. marca 2001 zmenila petit žaloby žiadajúc určiť, že sporná nehnuteľnosť patrí do dedičstva po nebohom J. T., zomrelom 17. marca 1967, naposledy bytom v M. V. Posledné pojednávanie v konaní sa uskutočnilo 29. marca 2001. Okresný súd výzvou zo 17. marca 2004 žiadal sťažovateľku o oznámenie, či trvá na vydaní predbežného opatrenia. Nerešpektujúc tak procesné lehoty upravené v Občianskom súdnom poriadku sa teda návrhom na vydanie predbežného opatrenia zaoberal až po piatich rokoch od jeho podania. Pretože ani vo veci samej sa od roku 2001 neuskutočnilo žiadne pojednávanie, podala sťažovateľka 23. marca 2004 sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi okresného súdu, ktorý v odpovedi sp. zn. Spr. 2070/04 z 11. júna 2004 konštatoval odôvodnenosť sťažnosti „z objektívnych príčin“. Napriek záveru predsedu okresného súdu bolo následne pojednávanie vo veci nariadené pôvodne na 27. júl 2004 odročené na neurčito tak, „že asi 15 min pred začatím pojednávania zavolala sudkyňa svojej asistentke, ktorá to oznámila účastníkom konania, že sudkyňa má zdravotné problémy, a preto pojednávanie sa odročuje na neurčito“.

Na základe uvedených skutkových tvrdení sťažovateľka namieta, že okresný súd svojím postupom v označenom konaní porušil jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy. Žiada, aby ústavný súd okrem vyslovenia porušenia uvedeného základného práva v označenom konaní prikázal okresnému súdu vo veci konať bez zbytočných prietahov, priznal sťažovateľke finančné zadost'učinenie vo výške 50 000 Sk, ako aj náhradu trov konania pred ústavným súdom vo výške 14 010 Sk.

V prílohe sťažnosti predložila sťažovateľka ústavnému súdu fotokópiu sťažnosti na prietahy v označenom konaní z 23. marca 2004 adresovanej predsedovi okresného súdu, ako aj kópiu odpovede predsedu okresného súdu na uvedenú sťažnosť sp. zn. Spr. 2070/04 z 11. júna 2004.

Právna zástupkyňa sťažovateľky listom z 11. októbra 2004 ústavnému súdu na základe jeho výzvy oznámila, že súhlasí s upustením od verejného ústneho pojednávania v predmetnej veci.

Okresný súd sa k sťažnosti sťažovateľky vyjadril prostredníctvom svojho predsedu podaním sp. zn. Spr. 946/04 z 25. októbra 2004, v ktorom okrem iného uviedol:

«Vec napadla na tunajší súd dňa 16. 3. 1999.

Tak ako je to uvedené v písomnej odpovedi na sťažnosť sťažovateľky zo dňa 11. 6. 2004 pod sp. zn. Spr. 2070/04 zo strany tunajšieho súdu, zodpovedá to skutočnému stavu spisu.

Je potrebné doplniť, že prejednávajúca sudkyňa, ktorej vec bola pridelená dňa 22. 10. 2003 má v senáte „C“ 339 vecí, v senáte „E“ 758 vecí a zostatok vecí v senáte „P“ 12 vecí.

Oznamujeme Vám, že netrváme na ústnom pojednávaní.

Zároveň Vám dávame do pozornosti, že vo veci je vytýčený termín pojednávania na deň 11. 11. 2004.»

II.

Prehľad úkonov v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 7 C 287/99

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania, ako aj z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania v predmetnej veci.

Žalobou z 15. marca 1999 podanou na okresnom súde 16. marca 1999 sa sťažovateľka domáhala proti žalovaným v I., II. a III. rade určenia, že nehnuteľnosť – pozemok evidovaný ako parcela KN č. 487/4 v katastrálnom území M. V. patrí do jej vlastníctva na základe vydržania.

Na základe pokynu vo veci konajúcej sudkyne súdnej kancelárii zo 7. apríla 1999 vyzval okresný súd sťažovateľku na upresnenie petitu žaloby a predloženie dokladu o pôdnej bonite predmetnej nehnuteľnosti (pre účely ocenenia predmetu sporu). Zároveň požiadal Krajský súd v Košiciach o zapožičanie spisu sp. zn. 5 S 10/98, Okresný súd Košice I o zapožičanie podkladov pod č. d. 4722/37, Okresný úrad Košice - okolie, katastrálny odbor (ďalej aj „katastrálny úrad“), o zapožičanie spisového materiálu k sp. zn. ROEP 65/98 (všetko v lehote 10 dní). Súdna kancelária taktiež pripojila spis okresného súdu vo veci sp. zn. D 665/95. Odpovede na uvedené žiadosti boli okresnému súdu doručené do konca apríla 1999.

Dňa 21. apríla 1999 bolo okresnému súdu doručené podanie právnej zástupkyne sťažovateľky, ktorým predložila okresnému súdu žiadané podklady a upravila petit žaloby žiadajúc, aby okresný súd vyslovil, že pozemok evidovaný katastrálnym úradom ako parcela KN č. 487/4, orná pôda, o výmere 1 108 m² v katastrálnom území M. V. patrí do výlučného vlastníctva sťažovateľky.

Vo veci konajúca sudkyňa nariadila 21. marca 2000 pojednávanie na 17. apríl 2000. Súdnej kancelárii nariadila predvolať účastníkov konania a právnu zástupkyňu sťažovateľky, zaslať kópiu žaloby (vrátane doplňujúceho podania) žalovaným s výzvou na vyjadrenie, predvolať svedka a vyžiadať určené podklady od katastrálneho úradu.

Dňa 29. marca 2000 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie k žalobe žalovaných v I. a v II. rade. Okresný súd pojednával vo veci 17. apríla 2000. Po vykonanom dokazovaní na návrh právnej zástupkyne sťažovateľky rozhodol o pripustení pristúpenia A. T., bytom v D., do konania na strane žalovaných (ďalej len „žalovaná v IV. rade“). Pojednávanie bolo odročené na 12. jún 2000.

Podaním doručeným okresnému súdu 25. apríla 2000 sa k predmetu konania vyjadrila žalovaná v I. rade.

Dňa 2. júna 2000 boli okresnému súdu doručené vyjadrenie katastrálneho úradu a žiadané podklady.

Právna zástupkyňa sťažovateľky predložila 2. júna 2000 okresnému súdu lekársku správu o zdravotnom stave sťažovateľky obsahujúcu tvrdenie o obmedzenej možnosti jej osobnej účasti na pojednávaní a 7. júna 2000 písomné stanovisko k vyjadreniu žalovaných v I. a v II. rade k žalobe z 29. marca 2003.

Na pojednávaní konanom 12. júna 2000 okresný súd vykonával dokazovanie. Okrem iného vypočul žalovanú v IV. rade a ďalšieho svedka. Žalovaným bolo krátkou cestou doručené stanovisko právnej zástupkyne sťažovateľky predložené okresnému súdu 7. júna 2000. Pojednávanie bolo odročené na 7. september 2000, neskôr (4. septembra 2000) bol termín pojednávania zmenený na 2. október 2000.

Dňa 28. septembra 2000 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie žalovaných v I. rade a II. rade k stanovisku právnej zástupkyne sťažovateľky doručenému im na pojednávaní 12. júna 2000.

Na pojednávaní konanom 2. októbra 2000 okresný súd doplnil dokazovanie výsluchom svedkov. Pojednávanie bolo odročené na 4. december 2000. V uvedený deň pokračoval okresný súd v dokazovaní výsluchom ďalšieho svedka. Pojednávanie bolo odročené na 8. február 2001.

Okresnému súdu bolo 17. januára 2001 doručené podanie právnej zástupkyne sťažovateľky, ktorým navrhla vypočutie ďalšieho svedka a predložila súdu lekársku správu, z ktorej vyplývala nevhodnosť výsluchu sťažovateľky vzhľadom na jej zdravotný stav.

Podaním urobeným faxom 8. februára 2001 ospravedlnila právna zástupkyňa sťažovateľky neúčast' na pojednávaní z dôvodu náhlej nevoľnosti a požiadala o jeho odročenie. Z uvedeného dôvodu odročil okresný súd pojednávanie na 15. marec 2001.

Z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne bol 13. marca 2001 preložený termín pojednávania na 29. marec 2001.

Podaním z 26. marca 2001 urobeným faxom 28. marca 2001 a následne písomne doplneným na pojednávaní 29. marca 2001 zmenila sťažovateľka prostredníctvom právnej zástupkyne petit žaloby domáhajúc sa výroku okresného súdu: „*Určuje sa, že pozemok vedený ako parcela 487/4 – orná pôda nachádzajúca sa v kat. úz. M. V. o výmere 1 108 m² patrí do dedičstva po J. T., zomrelom 17. 3. 1967, naposledy bytom v M. V.*“ Na pojednávaní konanom 29. marca 2001 okresný súd zmenu žalobného návrhu pripustil a pokračoval v dokazovaní výsluchom predvolaných svedkov. Pojednávanie bolo odročené na neurčito. Sťažovateľke okresný súd uložil predložiť prostredníctvom právnej zástupkyne úplný výpis príslušnej pozemnoknižnej zápisnice a kópiu príslušnej časti katastrálnej mapy v lehote 30 dní. Zároveň zákonná sudkyňa uložila súdnej kancelárii vyžiadať viacero spisov vzťahujúcich sa na dedičské konania týkajúce sa spornej nehnuteľnosti.

Podaním doručeným okresnému súdu 23. apríla 2001 sa k predmetu sporu vyjadrili žalované v I. rade a II. rade.

V prílohe podania doručeného okresnému súdu 9. mája 2001 predložila právna zástupkyňa sťažovateľky časť podkladov v zmysle uznesenia okresného súdu na pojednávaní 29. marca 2001. Zároveň oznámila, že úplné zápisy požadovaných pozemnoknižných zápisníc predložiť nemôže z dôvodu, že „*po ukončení ROEP tieto sú vydávané iba súdom na ich požiadanie*“.

Zákonná sudkyňa uložila 11. marca 2004 vyzvať sťažovateľku prostredníctvom právnej zástupkyne na oznámenie, či trvá na návrhu na vydanie predbežného opatrenia evidovaného pod sp. zn. Nc 181/99, a ak áno, aby odstránila nedostatky petitu návrhu v lehote 5 dní. Výzva bola doručená 22. marca 2004.

Uznesením č. k. 7 C 287/99-135 z 24. mája 2004 uložil okresný súd žalovaným, aby sa v lehote 30 dní k žalobe vyjadrili a pripojili alebo označili dôkazy, na ktoré sa

odvolávajú, pokiaľ nárok v celom rozsahu neuznávajú. Zákonná sudkyňa taktiež uložila súdnej kancelárii pripojiť spis okresného súdu sp. zn. D 1713/1934 a vyžiadať od Správy katastra Košice – okolie úplné výpisy pozemnoknižných vložiek týkajúcich sa spornej nehnuteľnosti.

Výzvou z 27. mája 2004 požiadal okresný súd právnu zástupkyňu sťažovateľky oznámiť v lehote 10 dní, či zdravotný stav sťažovateľky umožňuje jej vypočutie na pojednávaní, prípadne mimo neho. Právna zástupkyňa reagovala podaním doručeným okresnému súdu 9. júna 2004.

Zákonná sudkyňa nariadila 15. júna 2004 pojednávanie vo veci na 27. júl 2004. Zároveň uložila opätovne vyzvať Správu katastra Košice - okolie na zaslanie príslušných podkladov.

Dňa 23. júna 2004 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie žalovaných v I. rade a II. rade k predmetu konania (žalovaný v III. rade a žalovaná v IV. rade zomreli, čo bolo okresnému súdu avizované v súvislosti s vrátením zásielky pri doručovaní uznesenia z 24. mája 2004). Po nahliadnutí do spisu 21. júla 2004 sa k obsahu uvedeného podania písomne vyjadrila právna zástupkyňa sťažovateľky, a to podaním doručeným okresnému súdu 26. júla 2004.

Pojednávanie 27. júla 2004 okresný súd odročil pre neprítomnosť žalovaných v I. rade a II. rade, pre nemožnosť vypočutia sťažovateľky ako žalobkyne v konaní (kvôli zlému zdravotnému stavu) a pre oneskorené doručenie žiadanych podkladov Správou katastra Košice – okolie (26. júla 2004). Pojednávanie bolo odročené na 7. október 2004.

Na pojednávaní konanom 7. októbra 2004 okresný súd opätovne rozhodoval o pripustení zmeny žalobného návrhu z 26. marca 2001 a pokračoval v dokazovaní. Pojednávanie bolo odročené na 11. november 2004.

Okresný súd zaslal 8. októbra 2004 Správe katastra Košice - okolie listiny zadovážené v súvislosti s posudzovaným konaním na vykonanie záznamu, resp. opravy nesprávnych údajov v katastri nehnuteľností.

Prehľad úkonov v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. Nc 181/99

Návrhom z 15. marca 1999 podaným na okresnom súde 16. marca 1999 sa sťažovateľka domáhala proti žalovaným v I., II. a III. rade vydania predbežného opatrenia vo vzťahu k nehnuteľnosti – pozemku evidovanom ako parcela KN č. 487/4 v katastrálnom území M. V. v súvislosti so žalobou podanou v ten deň na okresnom súde, evidovanou pod sp. zn. 7 C 287/99.

Na základe pokynu zákonnej sudkyne súdnej kancelárii z 21. marca 2000 vyzval okresný súd sťažovateľku na doplnenie podkladov v uvedenej veci.

Výzva z 22. marca 2000 bola okresnému súdu vrátená 11. apríla 2000 s poznámkou, že adresát (právna zástupkyňa sťažovateľky je dlhodobo práceneschopná). Dňa 12. apríla 2000 preto zákonná sudkyňa uložila súdnej kancelárii zaslať výzvu priamo sťažovateľke. Geometrický plán bol zrejme doručený priamo do spisu vo veci sp. zn. 7 C 287/99.

III.

1. Podľa ustanovenia čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy: „Každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov (...).“

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želaného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Preto na

splnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (I. ÚS 10/98).

Otázku existencie zbytočných priet'ahov v konaní, a tým aj porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy skúma ústavný súd vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu podľa právnej a faktickej zložitosti veci, podľa správania účastníka konania a spôsobu, akým v konaní postupoval súd (napr. II. ÚS 74/97, I. ÚS 70/98). Tieto tri kritériá zohľadňuje pri namietanom porušení práva na prerokovanie veci súdom v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj Európsky súd pre ľudské práva (III. ÚS 111/02, III. ÚS 29/03).

A) Predmetom posudzovaného konania pred okresným súdom je návrh na plnenie v občianskoprávnej veci. Z obsahu súdneho spisu, z vyjadrení sťažovateľky a okresného súdu ani z nimi predložených na vec sa vzťahujúcich listín ústavný súd nezistil žiadnu skutočnosť svedčiacu o právnej zložitosti veci. Po skutkovej stránke však možno konštatovať, že v danom prípade ide o vec skutkovo zložitú, vyžadujúcu si vykonanie rozsiahlejšieho dokazovania, ktoré môže spôsobiť predĺženie konania (zabezpečenie viacerých listinných dôkazov, výsluchu svedkov a pod.). Ústavný súd túto skutočnosť pri svojom rozhodovaní zohľadnil.

B) Správanie sťažovateľky ako účastníčky konania ústavný súd hodnotí ako súčinnosť, sťažovateľka bola v konaní zastúpená kvalifikovanou právnou zástupkyňou, reagovala na výzvy okresného súdu a na ochranu svojich práv využila účinný prostriedok nápravy, ktorý jej zákon na ochranu jej práv poskytuje. V správaní sťažovateľky teda ústavný súd nezistil žiadne okolnosti, v dôsledku ktorých by mohlo dôjsť k závažnejšiemu spomaleniu postupu súdu v predmetnom konaní.

C) Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v uvedenom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup okresného súdu v predmetnej veci.

Ústavný súd v preskúmanom konaní zistil dlhé obdobie nečinnosti v postupe okresného súdu, ktoré malo výrazný vplyv na doterajšiu dĺžku konania. Uvedené obdobie nečinnosti okresného súdu začalo 9. mája 2001, keď boli okresnému súdu právnou zástupkyňou sťažovateľky doručené vyžiadané podklady, a trvalo tridsaťštyri mesiacov, t. j. až do 11. marca 2004, keď okresný súd na základe pokynu vo veci konajúceho sudcu zaslal sťažovateľke výzvu. Nečinnosť okresného súdu vo vyššie označenom období bez toho, aby jeho postupu bránila zákonná prekážka, je potrebné považovať za zbytočné prietahy v konaní v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

V rámci svojej doterajšej judikatúry už ústavný súd vyslovil, že ak súd neurobí úkon v zákonom stanovenej lehote, svojou nečinnosťou alebo nedostatočne urýchlenu činnosťou sa dopustí zbytočného prietahu, ktorý má povahu porušovania práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 33/99).

Ústavný súd preto pri svojom rozhodovaní v predmetnej veci skutočnosť, že okresný súd o sťažovateľkou podanom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia doručenom mu 16. marca 1999 nerozhodol v zákonom stanovenej lehote, zohľadnil na ťarchu okresného súdu.

Ústavný súd konštatuje, že konanie, ktoré je predmetom posúdenia, trvá už viac ako päť rokov a osem mesiacov. Z uvedenej doby podstatnú časť (takmer tridsaťštyri mesiacov, teda dva roky a desať mesiacov) tvoria obdobia, v ktorých dochádzalo k zbytočným prietahom v konaní v dôsledku nečinnosti okresného súdu.

S ohľadom na vyššie uvedené nemožno dobu predmetného konania vedeného na okresnom súde považovať vo vzťahu k základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy za ústavne akceptovateľnú. Ústavný súd preto dospel k záveru, že uvedené právo sťažovateľky bolo porušené.

2. Podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Pretože ústavný súd zistil, že nečinnosťou okresného súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľka domáhajúca sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

3. Sťažovateľka vo svojej sťažnosti žiadala aj o priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 50 000 Sk z dôvodu nemajetkovej ujmy, ktorú zdôvodnila tým, že *„okrem právnej neistoty vedenie tohto sporu spôsobuje aj zhoršovanie zdravotného stavu sťažovateľky“*.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa ustanovenia § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Pretože porušenie základného práva sťažovateľky, ktoré ústavný súd zistil, nemožno napraviť obnovením stavu pred jeho porušením a výrok ústavného súdu deklarujúci toto porušenie nemožno vzhľadom na okolnosti prípadu považovať za dostatočnú a účinnú nápravu, priznal ústavný súd sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd považoval v tomto prípade za primerané priznať sťažovateľke sumu 30 000 Sk. Táto suma zohľadňuje s prihliadnutím na predmet konania okresného súdu dĺžku zbytočných prietahov v tomto konaní (dva roky a desať mesiacov) a s nimi spojenú ujmu sťažovateľky.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ústavný súd vo zvyšnej časti uplatnenému primeranému finančnému zadosťučineniu v návrhu sťažovateľky nevyhovel.

4. Sťažovateľka prostredníctvom svojej právnej zástupkyne žiadala priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom vo výške 14 010 Sk za tri úkony právnej pomoci (prijatie a prípravu zastupovania, písomnú sťažnosť a účasť na pojednávaní vo výške 1/3 výpočtového základu, t. j. 4 534 Sk a režijný paušál vo výške 136 Sk).

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z ustanovení § 1 ods. 3, § 13 ods. 8 prvej vety v spojení s § 16, § 1 ods. 3, § 19 ods. 3 a § 25 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 163/2002 Z. z.“) s tým, že predmet konania podľa čl. 127 ústavy pred ústavným súdom, ktorým sú základné práva a slobody, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, v zásade nie je oceníteľný peniazmi. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby uskutočnený v období od 1. januára 2004 v konaní pred ústavným súdom predstavuje 4 540 Sk (základom pre výpočet je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2003 vo výške 13 602 Sk) a hodnota režijného paušálu 136 Sk.

Ústavný súd v tomto prípade uložil okresnému súdu povinnosť uhradiť sťažovateľke trovy konania vo výške 9 360 Sk pozostávajúce z trov za dva úkony právnej služby v uvedenom konaní (prevzatie a prípravu zastúpenia, písomné podanie súdu) vyčíslených ako jedna tretina výpočtového základu za dva úkony právnej služby 2 x 4 540 Sk, spolu vo výške 9 080 Sk, a paušálnej náhrady hotových výdavkov 2 x 136 Sk, spolu vo výške 272 Sk, v súlade s vyhláškou č. 163/2002 Z. z.

Vzhľadom na to, že ústavný súd so súhlasom účastníkov konania upustil od verejného ústneho pojednávania v predmetnej veci, nárok na úhradu tretieho úkonu právnej služby (účasť na pojednávaní) ústavný súd nepriznal.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. decembra 2004